

Orla d'una desfeta

La setmana més transcendental des que començà la reestructuració financera a l'estat espanyol ha certificat la desaparició, per incompetència, del sistema financer valencià. La nacionalització de Bankia implicarà, a la pràctica, la dissolució final de Bancaixa. Mentrestant, els responsables de la CAM passen per la comissió d'investigació de les Corts i els petits accionistes prenen posicions amb vista a la pròxima subhasta del Banc de València. Heus ací els responsables d'una desfeta històrica.

“Dissoleu-vos!” L'exclamació va planar la setmana passada damunt la ciutat de València i va arribar a les orelles dels membres del consell d'administració de Bancaixa. L'entitat, que fa només dos anys que ocupava el tercer lloc del rànquing de caixes d'estalvis, ara per ara és un cadàver financer i els qui n'integren els òrgans de govern es preguntaven a final de la setmana passada quin sentit té mantenir-se en el càrrec quan és evident que aquest mort ja no ha de menester ni extremunció. A hores d'ara, només resta que un senyor nascut a Bilbao, de cognom Goirigolzarri, certifique que del *rigor mortis* es passa a la putrefacció. Després només caldrà esculpir la làpida: “València, 1878 - Madrid, 2012”.

Els set dies que van del 7 al 13 de maig passaran a la història com la setmana en què els valencians van veure dissoldre's totalment el sistema financer valencià. Tot es va precipitar dilluns passat, quan al migdia es va fer públic que Rodrigo Rato, president de Bankia, abandonava la cúspide de l'entitat. I això passava després de setmanes en què els dubtes per la solvència de l'entitat havien anat *in crescendo*. La sobreexposició al totxo i la degradació dels seus actius havien dut l'FMI a apuntar directament a Bankia com un element desestabilitzador per a l'economia espanyola. L'eixida de Rato i la seua subs-

titució per José Ignacio Gorigolzarri fou l'avantsala d'una operació de més ampli abast. Dimecres a la vesprada, el nou màxim responsable de Bankia anunciava que havia sol·licitat la nacionalització de l'entitat. Per tant, l'estat, a través del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB) es feia titular indirecte del 45,5% del capital del banc, cosa que significa que en pren el control directe. A la pràctica això vol dir deixar Bancaixa i als sis socis que formen l'entitat (entre els quals hi ha Caixa Laietana) sense participació en el banc nacionalitzat. Així doncs, si bé temps arrere Bancaixa havia pugat per mantenir la seua quota de poder a Bankia, ara només li queda replegar-se, perquè de fet és així com queda establert a la llei De Guindos. La conversió en fundació és l'únic premi de consolació que queda per als valencians.

La desaparició de Bancaixa és el colp de gràcia al sistema financer valencià. Abans, havia estat intervinguda la Caja de Ahorros del Mediterráneo, que el mes passat va ser adjudicada al Banc Sabadell. El Banc de València, per la seua banda, escapçat i desprestigiado, espera saber qui serà el nou comprador a partir de mitjan juny. La responsabilitat d'una fallida com aquesta és col·lectiva. Tanmateix, hi ha qui n'és més responsable. EL TEMPS us proposa aquesta orla per a explicar la desfeta.

RODRIGO RATO Y FIGAREDO

Ex-president de Bankia

L'ex-vice-president de José María Aznar va encimbellar-se a l'olimp de les finances espanyoles quan es convertí en president de Bankia. Des del juny de 2010 controlava el quart banc de l'estat espanyol. Els lligams exagerats amb la construcció i el deteriorament dels actius, però, van aconsellar una absorció per part de CaixaBank. Rato s'hi negà, entossudit com estava a governar el vaixell tot sol. La pressió de l'FMI i del ministre Luis de Guindos van acabar per precipitar l'eixida de Rato i la nacionalització de l'entitat, prèvia injecció de 4.465 milions d'euros.

Abans de caure, Rato no tenia pas gaires fidelitats a València. Aquest polític reconvertit en financer era acusat *sotto voce* per la classe empresarial i econòmica d'haver propiciat la intervenció del Banc de València i d'haver maniobrat per a delmar la quota valenciana dins el conglomerat de Bankia.

JOSÉ LUIS OLIVAS MARTÍNEZ

Ex-vice-president de Bankia

El polític d'origen manxec va arribar a la cúpula de Bancaixa com a recompença pactada per Eduardo Zaplana i Francisco Camps per haver substituït Zaplana quan se n'anà a Madrid com a ministre i Camps es preparava per a

fer el salt al capdavant de la Generalitat. President de Bancaixa des de l'any 2004, durant el seu mandat l'entitat que encapçalava va mantenir i augmentar les vinculacions amb la construcció, amb tot de projectes a la costa i a l'estranger. L'animadversió de Rato l'ha obligat a exercitar l'instint de supervivència: tot i haver de dimitir com a vicepresident de Bankia, es va atrinxer en la presidència de Bancaixa, contra tota lògica orgànica, i no fou fins a principi de la setmana passada que va deixar el consell d'administració d'Iberdrola.

DOMINGO PARRA

Ex-conseller delegat de Banc de València

Durant molts anys, als mitjans financers i empresarials indígenes el Banc de València era conegut com el *banc de Parra*. Domingo Parra va ser nomenat conseller delegat de l'entitat el 1994, el mateix any que Bancaixa es convertí en accionista majoritari, amb la compra del 24% de les accions. Parra, segons persones pròximes al banc, feia i desfeia a plaer a l'entitat centenària. En els 17 anys que va estar-hi, el banc va créixer en volum de negoci, va expandir la xarxa d'oficines i va eixamplar les participacions industrials. El 21 de novembre passat, el BV va ser intervingut per l'estat, després de detectar-hi un forat de 562 milions d'euros. Parra havia dimitit vint dies abans. Com la resta de membres del consell d'administració, té pendent una querrela per un suposat delictes de falsedat documental, administració deslleial i delictes societari.

ENRIQUE PÉREZ BOADA

Ex-director de l'Institut Valencià de Finances

D'acord amb allò que estableix la llei, l'Institut Valencià de Finances (IVF) té entre els objectius "exercir les funcions

GERARDO CAMPS DEVESA

Ex-conseller d'Economia i Hisenda

de disciplina, inspecció i sanció respecte a les activitats realitzades al seu territori per les caixes d'estalvis". Tanmateix, la disbaixa creditícia i d'exposició al totxo que ha acabat assolant el panorama financer valencià posa en evidència que l'IVF no va complir amb les seues obligacions. Part de la responsabilitat es pot atribuir a Enrique Pérez Boada, que en fou director des del 2005 fins al desembre del 2009. Persona pròxima a Camps i de fortes creences religioses, fou comissionat de la V Trobada de les Famílies l'any 2006.

Llicenciat en dret, membre del *clan del Agujero* (el bar on es reunien Camps i la seua colla), Gerardo Camps exercí de conseller d'Economia mentre Francisco Camps va ser president de la Generalitat. Igual com el seu superior immediat, G. Camps mantingué una posició alhora distant i erràtica en el procés de reestructuració financera, amb estirabots que casaven malament amb la urgència del moment. Si a final del 2009 advocava obertament per una fusió entre CAM i Bancaixa, uns mesos més tard beneïa la unió amb Cajastur i Caja Madrid, respectivament.

FRANCISCO CAMPS ORTIZ

Ex-president de la Generalitat

"Avui les nostres dues entitats financeres són més fortes", deia Francisco Camps l'endemà de fer-se públic que Bancaixa es fusionaria amb Caja Madrid. El procés de reestructuració financera va enxampar l'ex-president de la Generalitat ocupat a defensar-se del plugim *Gürtel* que cada cop li queia amb més insistència. La incapacitat d'intervenir-hi amb determinació i els canvis de posició (ara defensant la fusió entre caixes valencianes, ara beneïnt les negociacions amb murcians o asturians), va debilitar unes entitats habituades a la tutela política en un moment decisiu. Abans, Camps no havia tingut cap mirament a fer ús de les caixes en benefici dels seus interessos polítics.

EDUARDO ZAPLANA HERNÁNDEZ-SOTO

Ex-president de la Generalitat

Si com afirmen els experts un dels elements que han dut a la ruïna les caixes d'estalvis ha estat la presència de polítics en els òrgans de les caixes, algú hauria de demanar responsabilitats a Eduardo Zaplana. L'ex-president de la Generalitat fou pioner a modificar la llei valenciana de caixes per a augmentar per sobre del 50% la presència de polítics en els òrgans de representació. El canvi, que es va dur a terme amb una modificació de la llei de caixes l'any 1997, va facilitar que

Bancaixa i CAM s'invocaren directament en projectes com ara Terra Mítica, la Ciutat de la Llum o la Ciutat de les Arts i de les Ciències. La segona caixa, a més, es convertí en el camp de batalla de les lluites intestines entre zaplanistes i campistes.

VICENTE SALA BELLÓ

Ex-president de la CAM

Empresari del sector químic, Vicente Sala (ja difunt) fou president de la Caja de Ahorros del Mediterráneo (CAM) des de l'any 1998 al 2009, quan va deixar l'entitat, a setanta anys, edat que marcava la llei per a la jubilació dels presidents de caixes d'estalvis. Durant la seua etapa al capdavant de l'entitat, la CAM va escalar posicions fins a convertir-se en la quarta caixa d'estalvis de l'estat espanyol. Situat a la presidència pels homes pròxims a Eduardo Zaplana, es passà al campisme durant les lluites intestines que les dues faccions del PP van entaular en la renovació d'òrgans de la caixa, l'any 2007.

ROBERTO LÓPEZ ABAD

Ex-director general de la CAM

Roberto López Abad fou director general de la CAM des del 2001 al 2010, any en què es retirà de la caixa després –segons fonts sindicals– d'haver-se emborxacat

5,8 milions d'euros en indemnitzacions. Com a director general, López Abad va involucrar la caixa en tot de projectes immobiliaris, fins al punt que quan se n'anà l'entitat comptabilitzava 11.000 milions en crèdits a societats promotores, quasi el 30% del crèdit de l'entitat. A més, l'alcoià va embarcar l'entitat en 66 societats i 104 projectes vinculats a la construcció. També durant aquesta etapa va tenir lloc l'eixida a borsa de la CAM a través de les quotes participatives, l'any 2008. L'aposta per la disbaixa immobiliària anà unida a una política de retribucions i creditícia als membres dels òrgans de govern i de l'equip directiu que ha estat a bastament criticada. La vacant de López Abad la va cobrir María Dolores Amorós.

MODESTO CRESPO MARTÍNEZ

Ex-president de la CAM

Empresari del sector de l'automoció, Crespo va escalar posicions en l'àmbit empresarial alacantí, primer com a president de la Institució Firal Alacantina i després com a president de la patronal Coepa. D'aquí pegà el bot a la CAM i després de ser present en diversos òrgans intermedis, va ascendir, l'any 2010, a la presidència de la mateixa. Home de fortes conviccions religioses –com Francisco Camps, que el va avalar–, Crespo va assumir un càrrec sense retribucions, però en canvi es va assegurar 300.000 euros anuals a través d'una filial. La setmana passada, a la comissió de les Corts Valencianes que investiga la intervenció de la CAM, Crespo va negar cap responsabilitat en la desfeta de la CAM i va limitar les seues competències a un paper merament institucional i no executiu.

Violeta Tena

L'entrellat

Toni Canyís

Imperis de paper

A la moral patriòtica espanyola li ha fet molt mal YPF. Veure els militars argentins entrar a la seu de Repsol a Buenos Aires i treure'n per força els directius cou tant o més que si haguessin ocupat l'ambaixada espanyola. Per a l'imaginari col·lectiu del neonacionalisme espanyol, a dreta i a esquerra, el desembarcament de grans multinacionals espanyoles a Sud-amèrica equival a una segona conquesta del continent. La reconquesta de l'imperi perdut a través d'empreses privades que són la punta de llança de l'estat espanyol. El mal és que el nacionalisme local també ho interpreta de la mateixa manera i ara els ho fa pagar, o més ben dit, s'ho cobra. Aprofiten la debilitat política i econòmica manifesta de la metròpoli per a recuperar poder i recursos naturals. Ja són molt lluny els temps en què Aznar podia reunir-se amb Bush a les Açores i fotografiar-se amb els peus sobre la taula i un cigar havà a la boca, o en què Zapatero jugava la Champions de l'economia europea i advertia ridículament França del *sorpasso*. Fins i tot el ministre d'Afers Estrangers, Garcia Margallo, reconeix que la *marca Espanya* té el prestigi per terra. Kirchner i Evo Morales es van convertint, per a la *nomenklatura* mediàtica espanyola, en la Cuba i les Filipines del segle XXI. Però alerta, perquè ja sabem prou bé com les gasten fronteres endins quan perden batalles fronteres enfora i tornen amb l'orgull ferit. Només faltava que vingués a casa un italià, que per a acabar-ho d'adobar es diu Draghi, a plantar-los la canya, collar-los en les reformes i dir-los què n'han de fer, de Bankia. Ells també treuen foc pels queixals i pobre del qui molesti la bèstia. O ens armem amb una bona cuirassa o quedarem socarrimats i recentralitzats. Tot i que, ben pensat, no serà el millor moment de desenterrar sant Jordi?

Periodista